



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

فرم طرح درس

نام درس	تعداد واحد	رشته تحصیلی	مقطع تحصیلی دانشجویان	محل برگزاری	مدرس	نیمسال تحصیلی
مدیریت و نظارت بر مراکز بهداشتی درمانی	۲	بهداشت عمومی	کارشناسی پیوسته	معاونت آموزشی	دکتر نورالدین نیک نام	اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱

هدف کلی درس:

آشنا ساختن با مفاهیم و اصول مدیریت و ایجاد توانایی برای نظارت و ارزشیابی مراکز بهداشتی درمانی و خانه های بهداشت

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری ^۱	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه	تکالیف دانشجویان	نحوه ارزشیابی ^۲
۱	۱۴۰۱/۷/۳	۱- آشنایی با اهمیت و ضرورت مطالعه این درس در رشته خود	۱- ضرورت مطالعه مدیریت را بیان کند. ۲- مفهوم کارایی، اثربخشی و بهره وری را تعریف کند.	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	تخته وایت برد/ پاورپوینت	۹۰ دقیقه	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات	تکوینی پایانی

^۱ روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل: سخنرانی، مباحثهای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

^۲ آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحلهای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

	مطرح شده به صورت شفاهی					<p>۳- نقش های مدیران را در نظام بهداشتی مشخص کند.</p> <p>۴- مهارت های لازم برای مدیر موفق بودن را ترسیم نماید.</p> <p>۵- با شرکت در بحث های گروهی مفاهیم مدیریت را درک نماید.</p> <p>۶- با آوردن مثال مفهوم کارایی اثربخشی و بهره وری را درک نماید.</p>	<p>۲- آشنایی با نقش ها و مهارت های لازم برای مدیران</p>		
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	<p>۱- نظارت و کنترل را با ذکر یک مثال و به طور دقیق تعریف نماید.</p> <p>۲- تفاوت نظارت با کنترل را به طور شفاف توضیح دهد.</p> <p>۳- جایگاه نظارت و کنترل را در فرایندهای سازمان به طور شفاف توضیح دهد.</p> <p>۴- مفهوم خودکنترلی در انسان و در سازمان را با ذکر یک مثال توضیح دهد.</p>	<p>۱- آشنایی با مفاهیم نظارت و کنترل</p>	۱۴۰۱/۷/۱۰	۲
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	<p>۱- اندازه گیری (Measurement) را به طور خلاصه و با ذکر یک مثال شرح دهد.</p> <p>۲- ارزیابی (Evaluation) را به طور خلاصه و با ذکر یک مثال شرح دهد.</p> <p>۳- ارزشیابی (Assessment) را به طور خلاصه و با ذکر یک مثال شرح دهد.</p>	<p>آشنایی با برخی تعاریف در حیطه کنترل و نظارت</p>	۱۴۰۱/۷/۱۷	۳



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

						۴-پایش (Monitoring) را به طور خلاصه و با ذکر یک مثال شرح دهد.			
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	<p>۱-سه سطح نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران را نام ببرد.</p> <p>۲-واحدهای عرضه خدمت در سطوح شهرستان، استان و ملی را بیان کند.</p> <p>۳-وظایف وزارت بهداشت را نام ببرد.</p> <p>۴-بین وظایف و اهداف وزارت بهداشت تمیز قائل شود.</p> <p>۵-مفهوم خدمات بهداشتی اولیه را درک نماید.</p> <p>۶-سطوح و اصول خدمات بهداشتی اولیه را از هم تفکیک کند.</p> <p>۷-نظام ارجاع را تعریف کند.</p> <p>۸-ارجاع مستقیم و غیرمستقیم را مقایسه کند.</p> <p>۹-هدف از ارجاع مستقیم را بیان نماید.</p>	۱-آشنایی با ساختار نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران ۲-آشنایی با نظام ارجاع در نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی	۱۴۰۱/۷/۲۴	۴
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	<p>۱-مفاهیم و تعاریف نظام پزشک خانواده را به درستی بیان کند.</p> <p>۲-نقاط قوت و ضعف نظام پزشک خانواده را به درستی بیان کند.</p> <p>۳-چالش های پیش رو توسعه نظام پزشک خانواده را به طور مختصر توضیح دهد.</p>	۱-آشنایی با نظام پزشک خانواده	۱۴۰۱/۸/۱	۵



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	<p>۱- واحدهای عرضه خدمت در روستا را نام ببرد.</p> <p>۲- وظایف خانه بهداشت را به زبان خود بیان نماید.</p> <p>۳- مهمترین وظیفه خانه بهداشت را تشخیص دهد.</p> <p>۴- حداقل شرایط ایجاد خانه بهداشت در یک روستا را توضیح دهد.</p> <p>۵- مفاهیم روستای اقماری و اصلی را توضیح دهد.</p>	<p>۱- آشنایی با واحدهای عرضه خدمت در روستا</p> <p>۲- آشنایی با خانه بهداشت</p>	۱۴۰۱/۸/۸	۶
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	<p>۱- نحوه شناسایی جمعیتی جغرافیایی روستا و سرشماری خانوارها را به درستی بیان نماید.</p> <p>۲- ابعاد مختلف برقراری ارتباط با مردم در زمینه مختلف بهداشتی را به طور کامل بیان نماید.</p> <p>۳- آموزش بهداشت در کلیه زمینه های بهداشتی در سطح روستا را به وضوح توضیح دهد.</p> <p>۴- ارائه مراقبتهای بهداشتی در ابعاد مختلف را به درستی بیان نماید.</p>	<p>۱- آشنایی با وظایف بهروزان</p> <p>در ارائه خدمات بهداشتی</p>	۱۴۰۱/۸/۱۵	۷
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	<p>۱- دفاتر، فرمها و گزارشات آماری مورد استفاده در خانه بهداشت و پرونده خانوار را نام برده و نحوه ثبت اطلاعات در آنها را توضیح دهد.</p> <p>۲- زیج حیاتی را شناخته و نحوه ثبت اطلاعات در آنها را توضیح دهد.</p>	<p>آشنایی با پرونده خانوار، دفاتر ثبت فعالیت ها و زیج حیاتی</p>	۱۴۰۱/۸/۲۲	۸



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

						۳- شاخص های بهداشتی روستا را از زیج حیاتی استخراج و تحلیل نماید.			
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	۱- مهارت های مدیریتی لازم در خانه بهداشت را برشمرد. ۲- شاخص های مدیریتی برای بازدید خانه بهداشت را بیان نماید. ۳- مهارت های مدیریتی لازم در پایگاه بهداشت شهری را برشمرد. ۴- شاخص های مدیریتی برای بازدید پایگاه بهداشت شهری را بیان نماید.	آشنایی با مدیریت خانه بهداشت ۲- آشنایی با مدیریت پایگاه بهداشت شهری	۱۴۰۱/۸/۲۹	۹
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	۱- مرکز بهداشتی درمانی روستایی را تعریف کند. ۲- تنها واحد پزشکی مستقر در روستا را مشخص کند. ۳- حداقل کارکنان یک مرکز بهداشتی درمانی روستایی را نام ببرد. ۴- سه وظیفه اصلی مرکز بهداشتی درمانی روستایی را نام ببرد. ۵- مفهوم خانه بهداشت ضمیمه را درک کند. ۶- ضمایم احتمالی مرکز بهداشتی درمانی روستایی را نام ببرد. ۷- مهمترین وظیفه تسهیلات زایمانی را نام ببرد.	۱- آشنایی با مرکز بهداشتی درمانی روستایی و ضمایم	۱۴۰۱/۹/۶	۱۰
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	۱- واحدهای بهداشتی عرضه خدمت در شهر را نام ببرد.	۱- آشنایی با واحدهای عرضه خدمات بهداشتی و درمانی در شهر	۱۴۰۱/۹/۱۳	۱۱



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

	مطرح شده به صورت شفاهی					<p>۲- تفاوت واحدهای بهداشتی عرضه خدمت در شهر را درک نماید.</p> <p>۳- واحدهای مدیریتی و نظارتی در شهر را نام ببرد.</p> <p>۴- وظایف پایگاه بهداشت شهری را نام ببرد.</p> <p>۵- دو وظیفه اصلی مرکز بهداشتی و درمانی شهری را نام ببرد.</p> <p>۶- وجه تمایز نحوه ارائه خدمت در مرکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی را ذکر کند.</p>	<p>۲- آشنایی با پایگاه بهداشت شهری و مرکز بهداشتی درمانی شهری</p>			
۱۲	۱۴۰۱/۹/۲۰	۱- آشنایی با مدیریت مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی	۱- مهارت‌های مدیریتی لازم در مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی را برشمرد.	۲- شاخص‌های مدیریتی برای بازدید مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی را بیان نماید.	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	تخته وایت برد / پاورپوینت	۹۰ دقیقه	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	تکوینی پایانی
۱۳	۱۴۰۱/۹/۲۷	۱- آشنایی با بیمارستان شهرستان ۲- آشنایی با مرکز بهداشت شهرستان	۱- اجزای بیمارستان شهرستان را نام ببرد. ۲- حداقل بخش‌های بستری لازم برای بیمارستان شهرستان را ذکر نماید. ۳- وظایف بیمارستان شهرستان را نام ببرد. ۴- بین نوع خدمات ارائه شده در بیمارستان و سایر واحدهای ارائه خدمت تفاوت قائل شود. ۵- وظایف مرکز بهداشت شهرستان را نام ببرد.	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	تخته وایت برد / پاورپوینت	۹۰ دقیقه	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	تکوینی پایانی	



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

						۶- واحدهای مورد نیاز یک مرکز بهداشت شهرستان را مشخص کند.			
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	۱- واحدهای زیرمجموعه مدیریت شبکه بهداشت و درمان شهرستان را در دو دسته طبقه بندی کند. ۲- حداقل چهار وظیفه مدیریتی مدیریت شبکه بهداشت و درمان شهرستان را ذکر نماید. ۳- تفاوت وظیفه مرکز بهداشت شهرستان و مدیریت شبکه بهداشتات و درمان شهرستان را تشخیص دهد. ۴- نمودار سطوح مختلف شبکه بهداشت و درمان شهرستان را رسم کند. ۵- دو واحد ارائه خدمت در سطح استان را نام ببرد. ۶- دو تفاوت عمده مرکز بهداشت استان با مرکز بهداشت شهرستان را ذکر کند. ۷- مهمترین وظیفه مرکز بهداشت استان را نام ببرد.	۱- آشنایی با مدیریت شبکه بهداشت و درمان شهرستان ۲- آشنایی با مراکز ارائه خدمت در سطح استان	۱۴۰۱/۱۰/۴	۱۴
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	۱- مهارت‌های مدیریتی لازم در مرکز بهداشت شهرستان را برشمرد. ۲- شاخص‌های مدیریتی لازم برای بازدید مرکز بهداشت شهرستان را بیان کند.	۱- آشنایی با مدیریت مرکز بهداشت شهرستان	۱۴۰۱/۱۰/۱۱	۱۵
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	۱- مهارت‌های مدیریتی لازم در بیمارستان شهرستان را برشمرد.	۱- آشنایی با مدیریت بیمارستان شهرستان	۱۴۰۱/۱۰/۱۸	۱۶



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

	مطرح شده به صورت شفاهی					۲- شاخص های مدیریتی لازم برای بازدید بیمارستان شهرستان را بیان کند.			
تکوینی پایانی	شرکت در بحث کلاسی و پاسخ به سوالات مطرح شده به صورت شفاهی	۹۰ دقیقه	تخته وایت برد / پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	شناختی	تمام مطالب تدریس شده در جلسات قبل به صورت خلاصه بیان شده و رئوس مطالب مرور می گردد.	۱- جمع بندی	۱۴۰۱/۱۰/۱۸	۱۷

نحوه ارزشیابی:

شرکت و حضور فعال در کلاس

تهیه مطالب با توجه به اهداف و ارائه آن در کلاس

شرکت در امتحان پایان ترم

نحوه ی محاسبه ی نمره کل:

۷۵ درصد امتحان پایانی

۲۵ درصد حضور فعال در کلاس

منابع:

۱- شبکه بهداشت و درمان شهرستان، دکتر سیروس پیله رودی

۲- خدمات مدیریتی در شبکه بهداشت و درمان شهرستان، دکتر سیروس پیله رودی

۳- درباره مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، راهنمای مدیریت مراقبتهای اولیه بهداشتی / رزماری مک ماهون و دیگران ترجمه علی کشتکاران و علیرضا آیت اللهی

۴- پزشک خانواده و نظام ارجاع: چشم اندازها و چالش ها، دکتر سید شهاب الدین صدر و همکاران



مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی تربت جام

۵- سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل دکتر ایران نژاد پاریزی و دکتر ساسان گهر

۶- مبانی سازمان و مدیریت، علی رضاییان

۷- اصول مدیریت در خدمات بهداشتی، فریبا خیاطی

۸- مدیریت و نظارت بر مراکز بهداشتی و درمانی، احمد صادقی